

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 01/06/2022 17:59
Sayı: E-120.07-1024981
BALIKÇILIK VE SU UYUNLUĞU
YETİŞTİRİCİLİK YILI
2022

Sayı : E-54045643-610-5345572
Konu : Soru Önergesi (7/61721)

7/61721 GK-143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/04/2021 tarihli ve 43452547-120.07-0993539 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU'na ait 7/61721 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Vahit KİRİŞCİ
Bakan

Ek: Soru Önergesi (7/61721) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AB366B40-60F7-4630-B639-BC1FB623D747

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ

YÜKSEL

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NA AİT
7/61721 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki fiyat değişimleri, stok yönetimi ve hasat durumu yakından takip edilmekte ve üreticilerimizi koruyacak her türlü tedbir ivedilikle alınmaktadır. Hububat üretiminde önemli yere sahip olan buğdayda son 10 yıllık üretimimiz 19-22,6 Milyon ton aralığında gerçekleşmiş, son 18 yılda ise verim yaklaşık %40 oranında artmıştır.

Ülkemiz, yıldan yıla artan buğdaya dayalı mamul madde ihracatı ile dünyanın önemli unlu mamuller ihracatçısı konumuna gelerek Ülke ekonomisine önemli bir gelir sağlamaktadır. 2021 yılında Türkiye un ihracatı 3 Milyon ton, makarna ihracatı 1,4 Milyon ton, bulgur ihracatı 238 Bin ton, irmik ihracatı 102 Bin ton ve bisküvi ihracatı 566 Bin ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye un ihracatında dünyada 1'inci, makarna ihracatında ise 2'nci sırada yer almaktadır. 2021 yılında bir önceki yıla göre mamul madde ihracatı 3,2 Milyar dolara ulaşmıştır. 2021 yılında 2,5 Milyar \$'lık buğday ithalatına karşılık, 3,2 Milyar \$'lık mamul madde ihracatı gerçekleştirilerek net 700 Milyon \$ dış ticaret fazlası elde edilmiştir.

Bununla birlikte dünya fiyatlarında ve döviz kurlarında yaşanan değişimin yurtiçi piyasaları olumsuz etkilememesi için ilgili Bakanlıklar ile işbirliği yapılarak gerekli tedbirler alınmaktadır.

2020 yılı ilkbahar döneminde COVID-19 salgını nedeniyle tarımsal üretimde devamlılığı sağlamak amacıyla Bakanlığımız tarafından ivedi tedbirler hayata geçirilerek %75 Bakanlık, %25 çiftçi katkısı ile Yazlık Ekiliş Programı uygulanmıştır. Bu süreçte yerel kaynaklarında programa sağladığı kaynak ile yaklaşık 2 Milyon dekar alanda ekiliş yapılmıştır. Programın devamında da 2021 yılında Ülke genelinde "Tarım Arazilerinin Kullanımın Etkinleştirilmesi Projesi" ile Bakanlık, üretici, yerel kaynaklar katkılı, ekiliş programında yer almayan, boş, atıl ve nadas alanlarında ekilişler yaptırılmıştır. 2022 yılı üretim sezonu içinde bu uygulamaya devam edilecektir.

Ayrıca, uygulanan Havza Bazlı Destekleme Modeli ile Ülkemiz için önemli olan tarımsal ürünlerde kendi kendine yeten planlı bir üretim hedeflenmiştir. Model kapsamında; Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik ve bölgesel önem arz eden, insan ve hayvan beslenmesi bakımından önemli 21 ürünün ekolojik ve ekonomik olarak yetiştirilmesi için en uygun tarım havzaları belirlenmiş ve desteklemeler buna göre şekillendirilmiştir.

"İklimsel Faktörlere Bağlı Olarak Gerçekleşen Yetersiz Yağış Nedeniyle Verim Kaybı Yaşayan Çiftçilere Destekleme Yapılmasına İlişkin olarak yetersiz yağış nedeniyle kuru şartlarda üretimi yapılan buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut ve mercimek ürünlerinde, Bakanlığımız tarafından belirlenen tarım havzalarındaki köylerde %30 ve üzeri verim kaybı yaşayan çiftçilere, verim kayıpları oranlarına göre 30-100 TL arasında doğrudan destekleme ödemeleri kapsamında, verim kayıp oranları, tarım havzasının yağış durumuna ilişkin meteorolojik veriler ile TARSİM ve İl/İlçe hasar tespit komisyonları kayıtları dikkate alınarak İl/İlçe tahkim komisyonları tarafından köy/mahalle düzeyinde belirlenmiş olup, kuraklıktan etkilenen üreticilerimiz için 2,6 Milyar lira destek ödemesi yapılmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Tarımsal üretim yapan üreticilerimize bitkisel üretimin en önemli girdilerinden olan mazot ve gübre destekleme ödemesi kapsamında 2002-2021 döneminde bugüne kadar toplam 28 Milyar TL mazot ve gübre desteği verilmiştir. 2017 yılında başlayan uygulama ile stratejik ürünlerde mazot maliyetinin %50'si karşılanmaya başlanmıştır. Gübrede %18 olan KDV 10 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazete' de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. Bakanlığımızca Sertifikalandırılan tohumluk ve fidanların tesliminde %1 ile %8 olan KDV oranı hepsi için %1'e indirilmiştir.

Mevcut gübre destekleri 2020 üretim yılı için %100, 2021 üretim yılı için hububat grubunda %25 artırılmıştır. 2022 üretim yılı için ise tüm ürünlerin gübre desteği 2020 üretim yılına göre %100 artırılarak ödenecektir.

Bu kapsamda, 2002 yılında 1,8 Milyar lira olan tarımsal destek bütçesi her yıl artırılarak 2022 yılında 3,2 Milyar TL'lik Ek Girdi Desteği ile birlikte 29 Milyar TL'ye çıkarılmış, bitkisel üretim desteklerine ayrılan pay ise 17,3 Milyar lira olarak belirlenmiştir.

Bitkisel üretim destekleme ödemeleri kapsamında, 2002 yılından bugüne kadar toplam 130 Milyar TL'den fazla destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Ülkemiz kaynakları kullanılarak yerli imkânlarla üretilen organik gübre kullanımının artırılması için, ilk defa 2019 üretim sezonundan itibaren gübre desteğine ilave olarak, organik ve organomineral gübre kullanan çiftçilerimize verilen dekara 10 TL gübre desteği ödemesi de %100 artışla dekara 20 TL olarak belirlenmiştir. 2020 yılında 18,77 Milyon TL ve 2021 yılında 79,6 Milyon TL organik ve organomineral gübre desteği ödemesi yapılmıştır. Bakanlığımızca uygulanan politikalar ile organik ve organomineral gübre kullanımı 2019 yılına göre %186 artış ile 666.054 ton olmuştur. Bu kapsamda, Ülkemizde organik gübre kullanımında önemli artışlar sağlanmıştır.

Mazot ve gübre destekleme ödemeleri her yıl ürün maliyet artışları dikkate alınarak güncellenmekte ve girdi maliyetleri önemli ölçüde düşürülmektedir. Ödemeler her yıl çiftçilerimizin en çok ihtiyaç duydukları zamanlar göz önünde bulundurularak belirlenen takvim doğrultusunda yapılmaktadır. Ayrıca yurt içi gübre arz güvenliğinin sağlanması adına; Ülkemizde hem gübre ihracatı hem de gübre hammaddeleri ihracatı kayda bağlanarak kısıtlanmıştır.

Ülkemiz için stratejik öneme sahip buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale gibi hububat üretimi yapan çiftçilerimize mevcut desteklere ilave "Ek Girdi Desteği olarak dekara 50 TL" ödeme yapılmıştır. Buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale üreticilerimize 2022 yılında; mazot, gübre, sertifikalı tohum ve ek girdi desteği olarak dekara Toplam 116 TL ödenmiştir. Böylece hububat üreticilerimize 2022 yılında ödenecek girdi destekleri, toplamda geçen yıla göre %127 artırılmıştır.

Yurt içinde üretilip sertifikalandırılan ve yurt içinde satışı gerçekleştirilen sertifikalı tohumluklara, sertifikalı tohum/fidan kullanım ve üretim destekleri verilerek Ülkemiz çiftçileri desteklenmektedir. Bu kapsamda Ülke genelinde yaklaşık 3,4 Milyar TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca sertifikalı tohum kullanım desteği kapsamında 19 ürün yer almakta olup destekleme kapsamında yer alan arpa, buğday, çavdar, tritikale, yulaf ve çeltiğin 2022 üretim yılı birim destekleme rakamları bir önceki yıla göre % 50 oranında artırılarak 16 TL/da' dan 24 TL/da'ya yükseltilmiştir.

TMO ekmeğin en önemli maliyet kalemlerinden biri olan unun fiyatlarını belirli bir seviyede tutmak üzere Eylül ayından itibaren Un Regülasyon Çalışması başlatmış, fırınlara uygun fiyatla un satış taahhüdü veren un sanayicilerine ekmeklik buğday satışı yapılmıştır. TMO stoklarındaki buğdayları piyasaya uygun fiyatla sunmakta, sanayicimizin ihtiyacı olan buğday miktarının önemli bir kısmını karşılamaktadır